

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720201991
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3720201991.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v právnej veci navrhovateľa: U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. H., M. M. XX/XX, právne zastúpeného JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou so sídlom v Považskej Bystrici, Železničná 90/12 a manželky navrhovateľa: Mgr. U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. O., F. T. XXX, C. H., t. č. bytom F., P. XXXX, právne zastúpenej JUDr. Martinou Kočíkovou, advokátkou so sídlom v Trnave, Kapitulská 26, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom - P., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, obom zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, na odvolanie manželky navrhovateľa - matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20. decembra 2021, č.k. 4P/28/2020-251, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. až VIII. o úprave práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom m e n í t a k , ž e z v e r u j e maloletého P., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľa - otca a maloletú B., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti manželky navrhovateľa - matky.

II. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia.

III. Matka je povinná platiť na výživu maloletého P., nar. XX.XX.XXXX sumu 120 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

IV. Otec je povinný platiť na výživu maloletej B., nar. XX.XX.XXXX sumu 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky.

V.

- Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B., s výnimkou ďalej upraveného vianočného a novoročného obdobia a letných prázdnin, každý páry týždeň od piatku 18.00 hod. do nedele 18.00 hod., kedy matka v piatok o 18.00 hod. maloletú otcovi odovzdá pred jeho bydliskom a po skončení styku otec v nedeľu o 18.00 hod. maloletú matke odovzdá pred jej bydliskom.

- Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B. každý rok počas letných prázdnin vždy od 01.07. od 09.00 hod. do 16.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 16.08. do 18.00 hod., kedy matka vždy v týchto mesiacoch v prvý deň styku o 09.00 hod. maloletú otcovi odovzdá pred jeho bydliskom a po skončení styku v týchto mesiacoch o 18.00 hod. otec maloletú odovzdá matke pred jej bydliskom.

- Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B. každý páry rok od 24.12. od 09.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., v nepárnom roku od 31.12. od 09.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod., kedy matka maloletú otcovi odovzdá pred jeho bydliskom vždy o 09.00 hod. v prvý deň styku a po skončení styku vždy o 18.00 hod. otec maloletú odovzdá matke pred jej bydliskom.

VI.

- Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým P., nar. XX.XX.XXXX do konca mesiaca máj 2023, v sobotu v nepárnom týždni od 09.00 hod. do 18.00 hod. a počnúc mesiacom jún 2023, s výnimkou letných prázdnin a vianočného a novoročného obdobia, každý nepárny týždeň od piatku 18.00 hod. do nedele 18.00 hod., kedy v sobotu v nepárnom týždni do konca mesiaca máj 2023 o 09.00 hod. a ďalej od mesiaca jún 2023 v piatok o 18.00 hod. otec maloletého matke odovzdá pred jej bydliskom a po skončení styku, v období do konca mesiaca máj 2023 v sobotu o 18.00 hod. a ďalej od mesiaca jún 2023 v nedeľu o 18.00 hod., matka maloletého otcovi odovzdá pred jeho bydliskom.

- Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým P. každý rok počas letných prázdnin vždy od 16.07 od 18.00 hod. do 01.08. do 09.00 hod. a od 16.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod., kedy otec vždy v prvý deň styku v týchto mesiacoch o 18.00 hod. maloletého odovzdá matke pred jej bydliskom a po skončení styku v týchto mesiacoch (01.08. o 09.00 hod. a 31.08. o 18.00 hod.) matka maloletého odovzdá otcovi pred jeho bydliskom, s výnimkou, ak 31.08. v roku prípadne na piatok v nepárnom týždni, kedy ďalej pokračuje styk matky s maloletým ako počas bežného roka.

- Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým P. každý nepárny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., v párnom roku od 31.12. od 09.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod., kedy otec maloletého odovzdá matke pred jej bydliskom, vždy o 09.00 hod. v prvý deň styku a po skončení styku vždy o 18.00 hod. matka maloletého odovzdá otcovi pred jeho bydliskom.

VII. Rodičia sú p o v i n n í deti na styk s druhým rodičom riadne pripraviť a styk dieťaťa s druhým rodičom umožniť.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. rozviedol manželstvo účastníkov konania. Výrokom II. zveril mal. P. a mal. B. na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú oprávnení obaja rodičia. Výrokom III. súd upravil vyživovaciu povinnosť matky tak, že je povinná prispievať na výživu mal. P. výživným vo výške 120 eur mesačne a na výživu mal. B. výživným vo výške 100 eur mesačne, ktoré bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca detí od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. súd rozhodol, že matka je oprávnená stýkať sa mal. P. a mal. B. každý druhý, tretí a štvrtý týždeň v mesiaci od štvrtku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod., kedy si obe deti prevezme vo štvrtok o 17.00 hod. spred bydliska otca a v nedeľu o 17.00 hod. obe deti privedie pred bydlisko otca a deti otcovi odovzdá s tým, že v čase úpravy styku s maloletými deťmi je matka povinná zabezpečiť účasť mal. P. na školskej dochádzke a mal. B. na predškolskej dochádzke. Výrokom V. súd rozhodol, že matka je oprávnená stýkať sa s mal. P. a mal. B. každý nepárny rok od 24.12. do 30.12., kedy si obe deti dňa 24.12. o 09.00 hod. prevezme spred bydliska otca a dňa 30.12. o 17.00 hod. obe deti pred bydlisko otca privedie a otcovi odovzdá. Výrokom VI. súd rozhodol, že matka je oprávnená stýkať sa mal. P. a B. každý párný rok od 30.12. do 06.01. nasledujúceho roka, kedy si obe deti dňa 30.12. o 09.00 hod. prevezme spred bydliska otca a dňa 06.01. nasledujúceho roka o 17.00 hod. obe deti pred bydlisko otca privedie a deti otcovi odovzdá. Výrokom VII. súd rozhodol, že matka je oprávnená stýkať sa s mal. P. a mal. B. každý rok od 01.07. do 14.07. a od 01.08. do 14.08., kedy si obe deti dňa 01.07. a dňa 01.08. o 09.00 hod. prevezme spred bydliska otca a dňa 14.07. a dňa 14.08. o 17.00 hod. obe deti pred bydlisko otca privedie a deti otcovi odovzdá. Výrokom VIII. súd rozhodol, že otec je povinný deti na styk s matkou pripraviť a vybaviť ich potrebným oblečením. Výrokom IX. súd uložil rodičom a maloletým deťom výchovné opatrenie, spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica v rozsahu 120 hodín v intervaloch, termínoch a na mieste podľa určenia daného subjektu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Výrokom X. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd rozhodoval na základe návrhu navrhovateľa - otca detí, ktorým sa domáhal rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, keď navrhovateľ za hlavnú príčinu rozvratu manželstva považoval nadmerné požívanie alkoholu zo strany manželky, užívanie liekov, ktoré nepredpisoval obvodný lekár, a tieto zapíjala

alkoholom. Manželka navrhovateľa s návrhom na rozvod manželstva súhlasila, keď predovšetkým po udalostiach od podania návrhu už nemala záujem na zachovaní manželstva. Nesúhlasila však s tvrdením navrhovateľa, že by mala problémy s alkoholom. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na rozvod manželstva je dôvodný. Uviedol, že manželstvo účastníkov konania je vážne narušené a trvale rozvrátené, z tohto dôvodu si nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Navrhovateľ a manželka navrhovateľa od júla 2020 nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu a ich manželstvo je iba formálnym zväzkom, pričom komunikácia medzi nimi sa sústreďuje iba na starostlivosť o deti. Za hlavnú príčinu rozvratu manželstva účastníkov konania súd považoval ich rozdielne názory na spoločný manželský život, trávenie voľného času, starostlivosť o spoločnú domácnosť, výchovu a starostlivosť o deti, nezáujem o potreby druhého manžela a absenciu vzájomnej komunikácie. Súd preto manželstvo účastníkov konania za použitia ust. § 23 ods. 1 - 3 Zákona o rodine rozviedol. V súlade s ust. § 24 ods. 1, 2, 4, § 25 ods. 2 Zákona o rodine súd upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým na čas po rozvode manželstva. Vychádzal pritom predovšetkým zo záverov znaleckého posudku PhDr. P. M., PhD. Pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov majú byť deti zverené do osobnej starostlivosti súd taktiež prihliadol na záujem maloletých detí, najmä na ich citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Súd poukázal na výsledky znaleckého dokazovania, nariadené v konaní, z ktorých vyplynulo, že obaja rodičia majú porovnateľné rodičovské kompetencie, pozitívny osobnostný potenciál a sú schopní poskytovať maloletým deťom potrebnú starostlivosť. Znalčka PhDr. P. M., PhD. v závere znaleckého posudku za optimálne riešenie starostlivosti rodičov o deti na čas po rozvode považovala striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov, s čím sa súd aj v celom rozsahu stotožnil. Rovnako sa súd stotožnil s názorom znalkyne, že vzhľadom na súčasné pomery oboch rodičov, keď sa matka presťahovala do Českej republiky, kde má zabezpečené bývanie u svojich rodičov, je zamestnaná ako učiteľka na základnej škole a toto nemieni zmeniť, pričom otec má naopak zabezpečené bývanie a prácu na území Slovenskej republiky, kde mal. P. začal navštevovať základnú školu a mal. B. predškolské zariadenie, zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti sa nejaví ako vhodné riešenie starostlivosti rodičov o deti na čas po rozvode. V súlade s názorom znalkyne, vysloveným na pojednávaní, súd uviedol, že zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je za situácie, aká vznikla medzi rodičmi a maloletými deťmi, možná iba za predpokladu návratu matky na Slovensko, prípadne odchodu otca do Českej republiky, teda vytvorenia takých podmienok pre starostlivosť o deti, kedy by rodičia žili v jednom štáte, čo však ani jeden z rodičov nemieni urobiť. Napriek tomu, že otec zaslal na účet matky finančné prostriedky vo výške 2 400 eur na zabezpečenie bývania na Slovensku, matka toto nespĺnila, a teda nemožno predpokladať ochotu ani jedného z rodičov zabezpečiť si bývanie v mieste súčasného bydliska druhého rodiča a tým aj stabilnejšie prostredie pre deti. Navyiac, vzhľadom na súčasné vzťahy medzi rodičmi, ktoré sú vážne narušené a konfliktné, a to najmä vo vzťahu k starostlivosti o maloleté deti, sa striedavá osobná starostlivosť nejaví ako vhodné riešenie, ktoré sleduje najlepší záujem detí. Znalčka v závere znaleckého posudku konštatovala, že vzhľadom na zistené osobnostné charakteristiky oboch rodičov, širší kontext v tom čase aktuálnej situácie účastníkov, keď obe deti boli v starostlivosti matky, navštevovali v bydlisku matky predškolské zariadenie, boli tam prihlásené k detským lekárom, vzhľadom na vek maloletých detí, predovšetkým na útlý vek mal. B. a blízky vzťah medzi súrodencami, považovala za vhodnejšie zveriť maloleté deti do starostlivosti matky. Poukázal na to, že znalčka tento záver nevyslovila ako jednoznačné riešenie, vyplývajúce z jej psychologického vyšetrenia rodičov a maloletých detí, ale ako zhodnotenie širšieho kontextu v tom čase aktuálnej situácie rodičov a detí. Na pojednávaní dňa 20.12.2021, kedy sa situácia na strane rodičov a maloletých detí zmenila v tom, že maloleté deti sa nachádzali v starostlivosti otca, a to na základe výkonu rozhodnutia Mestského súdu v Brne, znalčka doporučila zveriť maloleté deti do starostlivosti otca. Súd uviedol, že zmenu tohto stanoviska znalčka dostatočným spôsobom odôvodnila, pričom poukazovala na to, že v závere znaleckého posudku sa až v poslednej vete priklonila k tomu, aby deti zostali u matky, a to len preto, že skutková situácia bola taká, že deti boli u matky v Českej republike, matka ich zobrala z predškolských zariadení na Slovensku a zapísala ich do predškolských zariadení v Českej republike, bývali s matkou v domácnosti jej rodičov a nič v tom čase nenasvedčovalo tomu, že by sa táto situácia mala zmeniť. V tom čase sa zdalo, že otec pod tlakom týchto okolností do istej miery rezignoval a mohlo sa zdať, že sa s touto situáciou zmieril. Znalčka uviedla, že tento záver v znaleckom posudku bol východiskom z núdze. Súd poukázal na to, že na základe týchto skutočností sa nemožno stotožniť s tvrdením matky, že znalčka zmenila svoj názor ohľadom starostlivosti o deti na čas po rozvode z nepochopiteľných dôvodov. Súd s poukazom na uvedené mal za to, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby zostali v prostredí, z ktorého boli vytrhnuté v dôsledku situácie, ktorá nastala vo vzťahu medzi rodičmi, aby zostali v prostredí, ktoré je im dôverne známe, na ktoré sú zvyknuté a aby neustále neboli vystavované

tlaku zo strany rodičov v súvislosti s miestom ich bydliska a plnenia si povinnej školskej dochádzky, či návštevy predškolského zariadenia. Kolízny opatrovník síce považoval za prirodzené, aby deti zostali v osobnej starostlivosti matky, avšak aj on považoval za dôležité stanovisko znalkyne. Pokiaľ ide o tvrdenia otca o požívaní alkoholických nápojov matkou súd uviedol, že znaleckým dokazovaním ani iným dôkazom neboli tieto tvrdenia otca preukázané a rovnako neboli preukázané ani tvrdenia matky o požívaní alkoholických nápojov zo strany otca. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za to, že zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca je v súlade s ustanoveniami Zákona o rodine, ako aj s čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Situácia, do ktorej sa deti dostali pod vplyvom vzťahových nezhôd medzi rodičmi, keď neustále menili, a to aj na pomerne dlhý čas, avšak bez súhlasu druhého rodiča, svoje bydlisko, keď neustále menili školské a predškolské zariadenia, keď došlo k výkonu rozhodnutia odňatím maloletých detí matke a odovzdaním otcovi, je neakceptovateľná, neúnosná a nie je ani v záujme maloletých detí, ktoré potrebujú nájsť stabilitu výchovného a rodinného prostredia, harmóniu vzťahov medzi svojimi rodičmi. Súd bol toho názoru, že jednoznačne nie je v záujme detí, aby za situácie, keď sa momentálne nachádzajú v starostlivosti otca na Slovensku, kde už navštevujú školské a predškolské zariadenia, aby boli opäť z tohto prostredia vyňaté, zmenili miesto bydliska a začali navštevovať iné školské a predškolské zariadenia v Českej republike, ktoré síce navštevovali aj predtým ako boli odovzdané do starostlivosti otca, avšak opäť by došlo k zmene, ktorá už nie je pre deti žiadúca. Súd zdôraznil, že je nepochybné, že zachovanie vzťahu s druhým rodičom, či už je to matka alebo otec, je pre deti veľmi dôležité a tomuto bude slúžiť práve široký rozsah upraveného styku matky s maloletými deťmi. Styk matky s deťmi každý druhý, tretí a štvrtý týždeň v mesiaci od štvrtku do nedele umožní deťom intenzívny kontakt s matkou, ktorá sa bude môcť takmer v rovnakom rozsahu ako otec podieľať na ich výchove, vzdelávaní a starostlivosti, pričom súd zároveň upravil styk matky s deťmi počas letných prázdnin a vianočných sviatkov tak, aby každý z rodičov mal v rovnakom rozsahu možnosť tráviť tento čas s deťmi. S poukazom na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd upravil vyživovaciu povinnosť matky na maloleté deti a matke uložil povinnosť platiť na výživu mal. P. sumu 120 eur mesačne a na výživu mal. B. sumu 100 eur mesačne, ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj možnostiam a schopnostiam matky. Súd vychádzal z toho, že rodičia majú iba tieto vyživovacie povinnosti. Matka, pracujúca ako učiteľka, dosahuje zárobok 1 300 eur mesačne a príjem otca z jeho podnikateľskej činnosti je 850 eur mesačne. Ďalej súd uviedol, že v súlade s ust. § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine s poukazom na odporúčania znalca a kolízneho opatrovníka považoval za nevyhnutné, aby rodičia a deti absolvovali psychologickú pomoc. Preto im uložil výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, a to v rozsahu 120 hodín, pričom výchovné opatrenie by malo byť zamerané na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi rodičmi, usmernenie ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletých detí, odstránenie vzájomných nepriateľských postojov, kontrolu emócií, odstraňovanie všetkých negatívnych vplyvov medzi rodičmi vyriešiť si situáciu v prospech maloletých detí. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie matka maloletých detí, domáhajúc sa jeho zmeny v časti úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvoде tak, že súd zverí maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždenných intervaloch, a to od nedele 18.00 hod. do nasledujúcej nedele 18.00 hod. Navrhla, aby výživné rodičom nebolo určené s tým, že trvalým pobytom maloletých detí bude adresa M. M. XX/XX, D. H., alternatívne sa v prípade nutnosti doplniť dokazovanie domáhala zrušenia veci a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že pokiaľ ide o výrok I. o rozvoде manželstva, výrok IX. o uložení výchovného opatrenia, ako aj výrok X. o trovách konania, v týchto častiach rozhodnutie odvolaním nenapáda. Považuje rozhodnutie ohľadne zverenia maloletých detí za šikanózne, založené na nesprávnom právnom posúdení s tým, že súd nepochopiteľne a nezákonne vyhodnotil dôkazy, ktoré boli v konaní vykonané. Súd jej doslova odobral rodičovské práva, pričom ona sa o deti od narodenia starala a stará. Pre ňu ako matku je absolútne neprijateľné nečinne prihliadať na protiprávne konanie súdu a hlavne znalkyne, ktorá de facto rozhodla o tom, že ona ako matka je takmer vylúčená zo života svojich detí, a to len preto, lebo je občiankou iného členského štátu EÚ, lebo otec detí nehľadá na záujem detí, ale iba na svoje záujmy. Poukázala na to, že súd v rozsudku vyslovil dôvody, pre ktoré rozhodol o zverení detí do osobnej starostlivosti otca, pričom jediným argumentom, ktorý bral do úvahy, bolo vyjadrenie znalkyne na pojednávaní 20.12.2021, aj keď jej vyjadrenie bolo v absolútnom rozpore so závermi v znaleckom posudku. V posudku totiž znalkyňa uviedla, že odporúča deti zveriť do osobnej starostlivosti matky a následne na pojednávaní, teda po pol roku od vypracovania znaleckého posudku, bez toho, aby čo i len s jedným účastníkom alebo deťmi hovorila, dožadovala sa správy od kolízneho

opatrovníka, nahliadala do spisu, prišla a vyslovila, že otec by bol pre deti lepším rodičom. Takéto konanie znalca sa podľa nej nedá vyhodnotiť ako profesionálne a objektívne. Jediné, prečo znalkyňa zmenila svoj záver bolo, že na pojednávaní ju sudkyňa informovala, že v rámci Českej republiky súd nariadil výkon rozhodnutia a odobral deti matke a tieto od 09.12.2021 sú u otca. Preto znalkyňa vyslovila, že keďže sú deti u otca, nech u neho aj zostanú. Otcovi pritom nejde vôbec o záujem detí, ale len o to, aby sa jej pomstil, keďže si dovolila od neho odísť. Súd pritom ignoroval aj odporúčanie kolízneho opatrovníka, ktorý takmer 2 roky pracoval s rodinou, vykonával pohovory a návštevy v domácnosti, komunikoval aj s deťmi a odporučil, aby deti boli zverené jej. Súd sa však priklonil k nedôvodnému vyjadreniu znalkyne, vyslovenému v rozpore s jej vlastným posudkom, namiesto toho, aby naozaj vyhodnotil dôkazy v ich súhrne ako celok. Zdôraznila, že v konaní nebolo preukázané, že by bola alkoholičkou, hoci sa ju otec detí takto snažil v konaní vykresliť. Nie je pravdou, že by deti navštevovali na Slovensku školské zariadenia. P. mal odklad školskej dochádzky, ktorú však otec nerešpektoval a iba na pár dní bol prihlásený na Základnú školu v D. H.. Mal. P. v škole dokonca zaspal, keďže to bol pre neho extrémny stres a ona sa nemohla nečinne prizerať na to, čo otec robí so synom, vzala ho zo školy a vrátila ho do predškolského zariadenia v C.. Maloletá B. chodila do predškolského zariadenia jedine v Českej republike. Nie je preto pochopiteľné, ako súd dospel k záveru, že pre deti je prirodzené prostredie pre vzdelávanie na Slovensku. Súd absolútne odignoroval, že obe deti rozprávajú výlučne českým jazykom, preto je pre nich prirodzené prostredie českého systému vzdelávania. Uviedla, že deti boli vychovávané vždy len v Českej republike, keďže otec detí sa na výchove detí podieľal minimálne a pre preukázanie toho, že pre deti je Česká republika prirodzeným prostredím a obvyklým pobytom navrhla vypočuť jej rodičov a brata, čo však súd nepripustil ako dôkaz. Deti boli od narodenia zvyknuté na život v Českej republike a súd ich teraz núti, aby zostali na Slovensku, a to napriek tomu, že samotné deti sa vyjadrili, že chcú žiť s ňou v Českej republike. Znalkyňa v posudku vyhodnotila, že otec deti manipuluje, na to súd neprihliadol a nereflektoval. Mal. B. je pritom v útlom veku a potrebuje ju ako matku, pričom otec teraz odopiera túto najprirodzenejšiu starostlivosť ich dcéry. Mal. P. počas konania vyslovil, že chce byť s otcom, avšak to bolo spôsobené výlučne tým, že otec ho manipuloval, citovo vydieral a samozrejme absencia otca spôsobila to, že P. sa prirodzene dožadoval prítomnosti otca, ktorý mu povolil robiť čokoľvek a kedykoľvek. Otec je v očiach syna kamarát a nie rodič, keďže ona trvala na tom, aby sa syn naučil plniť si svoje povinnosti, nielen sa hrať a ísť spať kedy sa mu zachce. Uviedla ďalej, že napriek tomu, že to považuje za diskriminačné, rozhodla sa presťahovať aspoň dočasne na Slovensko iba preto, aby sa súd zaoberal striedavou osobnou starostlivosťou, hoci kvôli tomu zrejme príde o prácu. Ona nikdy nechcela otca vylúčiť zo života detí, ako to robí on a dokonca sa aj všade chváli tým, ako jej vzal deti. Jediným dôvodom, pre ktorý súd neriešil striedavú osobnú starostlivosť bolo to, že sa údajne nemôže nariadiť striedavá osobná starostlivosť medzi štátmi. Poukázala na to, že odkedy došlo k rozhodnutiu vo veci, namiesto toho, aby otec zodpovedne pristúpil k výkonu rozhodnutia, tak jej maloleté deti nedáva. Otec teda nerešpektuje ani rozhodnutie súdu, ktorým súd vyhovel jeho vlastnému návrhu, čo svedčí jedine o tom, že otec nehľadá na záujem detí, ale ide len o jeho pomstu voči nej. S deťmi jej bráni aj v komunikácii, v roku 2022 jej neumožnil takmer ani jeden deň hovoriť s deťmi. Tak ako uviedla, aby s deťmi vôbec mohla byť, rozhodla sa presťahovať na Slovensko a od 01.03.2022 bude mať prenajatý byt v F., pričom nájomnú zmluvu doručí po jej uzatvorení. K takémuto kroku pristúpila doslova zo zúfalstva, keď verí, že aspoň odvolací súd pochopí, že striedavá starostlivosť je v záujme detí. Ona teda musí absolútne zmeniť život a vystaviť sa reálnej hrozbe straty práce a živobytia. Dodala, že súd vôbec neprihliadol na to, že otec ju vyhodil z rodinného domu, pričom vedel, že nemá žiadne úspory, keďže od narodenia P. bola na materskej a rodičovskej dovolenke. Neustále je napádaná, že narušuje harmonický život detí, čo však nie je pravdou, pretože je to otec detí, kto robí všetko pre to, aby ju v očiach maloletých detí vykreslil ako tú, ktorá je tá zlá. Mal. P. s ňou nechce ísť, namiesto toho, aby ho otec motivoval, tak mu povie, že keď nechce, nemusí s ňou ani len hovoriť. Dodala, že nie je správne, aby bola iba víkendovou matkou, a to bez toho, aby urobila nejakú chybu v minulosti alebo sa správala tak, že by bolo dôvodné ju vylúčiť zo života detí, ako to urobil súd prvej inštancie.

3. K odvolaniu matky maloletých detí podal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník. Uviedol, že deti sa nachádzajú na základe rozhodnutia Mestského súdu v Brne zo dňa 08.12.2021, č.k. 129Nc 2502/2021-70 v starostlivosti otca. Poukázal na to, že na základe doterajších sociálnych šetrení bolo zistené, že obaja rodičia majú predpoklady pre výchovu maloletých detí a na starostlivosť o ne. Medzi rodičmi naďalej pretrvávajú dlhodobé nezhody ohľadne úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Otec matku v realizácii styku s deťmi obmedzuje, pričom matka má záujem udržiavať pravidelné osobné kontakty s deťmi, tráviť s nimi rovnaký čas ako otec, podieľať sa spoločne na ich výchove a starostlivosti, poskytnúť deťom pomoc vo vzdelávaní. Nepochybné je v prospech detí aj návšteva starých rodičov v

mieste bydliska matky. Dodal, že navrhovaná forma zverenia do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov sa po vykonanom dokazovaní v súčasnosti javí ako najlepší záujem maloletých detí.

4. K odvolaniu matky maloletých detí podal prostredníctvom právnej zástupkyne vyjadrenie otec maloletých detí a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Uviedol, že striedavá osobná starostlivosť v žiadnom prípade nemôže byť realizovaná s poukazom na rozhodnutie Mestského súdu Brno, ktorý súd matke nariadil v rámci výkonu rozhodnutia deti premiestniť na Slovensko, nehovoriac o tom, že matka s ním vôbec nekomunikuje, na ničom sa nevedia dohodnúť a ich vzťahy sú vážne narušené. Nie je pravdou tvrdenie matky, že by sa o deti od narodenia výhradne starala. Predložil mnohé nahrávky, fotografie, z ktorých je zrejmé, že o deti sa staral predovšetkým on, pokiaľ nebol v práci. Opral, ožehlil, nachystal deťom oblečenie, raňajky, doviezol syna do škôlky, hoci matka bola doma, nikdy k deťom nevstala, napr. aby ho obliekla a nachystala mu raňajky. Po príchode z práce sa venoval domácnosti, deťom, keďže matka detí bola stále pod vplyvom alkoholu, prípadne odchádzala z domu a vracala sa neskoro v noci. Matka je pritom s deťmi každý víkend a nie že by ich nevidala, aj keď syn ju odmieta, keďže sa viackrát stalo, že ho zobrala proti jeho vôli a potom sa pomohol. Keď boli deti s matkou v ČR, navštevoval ich, hoci matka ho k nim nepúšťala. Prípadne, keď napísal, že za deťmi príde, tak mu odpisovala, že sú chorí, na výlete, na oslave a pod. Za nepochopiteľné považuje tvrdenie matky, že mu nejde o záujem detí, ale o pomstu voči nej, keď si dovolila od neho odísť.

V konaní pritom tvrdila, že ju vyhodil a na druhej strane tvrdí, že od neho odišla. Naďalej tvrdí, že matka detí má problémy s alkoholom, predložil na to aj listinné dôkazy a nahrávky, z ktorých je zrejmé, že je pod vplyvom alkoholu. Uviedol, že deti nikdy neboli vychovávané v ČR, chodili tam iba na návštevy z dôvodu, že bývalá manželka bola v tom čase na materskej dovolenke. Žili pritom výlučne na Slovensku, kde mali deti lekára, chodili na prehladky a podľa rozhodnutia rodičov boli aj prihlásení a zapísaní do MŠ a ZŠ. Namietal tvrdenie, že deti rozprávajú výlučne českým jazykom. Mal. P. na ZŠ D. H. dosahuje vynikajúce výsledky, v domácom prostredí sa upokojil. Mal. B. nemá žiadne problémy v predškolskom zariadení. Obe deti bez problémov a plynule prešli do slovenského jazyka. Deti nikdy nechceli žiť v ČR. Mal. P. sa viackrát dožadoval návratu aj so sestrou, teraz sú obe deti spokojné, začlenili sa do kolektívu, majú priateľov a dobre sa adaptovali. Poukázal na to, že matka mala záujem ho vylúčiť zo života detí, čoho dôkazom je, že ich 9 mesiacov zadržavala v Českej republike, kontakt s nimi mu umožňovala minimálne, vypínala telefón a deťom tvrdila, že sa o ne nezaujíma. On nezakazuje deťom kontakt s matkou, viber majú stále zapnutý, odmietajú však s ňou komunikovať. Aj keď rozsudok nie je právoplatný, matka si mal. B. preberá, spíšu si prehlásenie o tom, kedy jej dcéru vráti, viackrát sa však stalo, že B. v dohodnutý čas nevrátila. Mal. P., pokiaľ ho matka volá, aby išiel s ňou do Českej republiky, dostane panický strach a stalo sa, že sa viackrát pomohol. Je presvedčený, ako to potvrdila aj znalkyňa, že keď matka maloletého v minulosti viackrát nasilu tlačila do auta, je to pre neho trauma a on preto odmieta proti vôli maloletého ho nasilu dávať matke. Keď maloletý zbadá matku, celý sa trasie a začína rozprávať, čo všetko zažil u matky a ako sa voči nemu a mal. B. správali, ako ho matka bila, nadávala im do zasmradených hajzlíkov, strašila ich čertami, klekavicami a pod. Poukázal na to, že rozsudok súdu prvej inštancie je podľa jeho názoru v najlepšom záujme detí, deti potrebujú konečne žiť v pokojnom prostredí, pričom on všetku starostlivosť o ne zvláda, s P. sa učí, B. sa venuje, zvláda všetky domáce práce a vždy na prvom mieste boli u neho deti. Nepopiera, že deti potrebujú aj matku, on im nechce brániť v kontakte s ňou, no je presvedčený, že po období, odkedy sú deti na Slovensku, pričom v ČR prežívali ťažké obdobie, im bude dlho trvať, kým sa s týmito traumatizujúcimi zážitkami vyrovnajú a či to prípadne nebude mať na ne dopad aj v budúcnosti. Dúfa, že deti začnú postupne matke dôverovať a sami prejavia záujem sa s ňou pravidelne stretávať, predovšetkým mal. P. Matka má pritom taký záujem o deti, že do dnešného dňa, hoci riadne pracuje, nepoukázala žiadne výživné na deti, nepýta sa, či niečo nepotrebujú, vyhráza sa pritom učiteľkám v MŠ aj ZŠ. Skutočnosť, že deti majú aj české občianstvo, sa dozvedel až z odvolania matky, matka toto opäť vybavila bez jeho vedomia.

5. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka otec maloletých detí uviedol, že pokiaľ sa kolízny opatrovník, ktorý zastupuje deti, nestotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, mal proti rozsudku podať opravný prostriedok. Uviedol, že vo svojom podaní sa kolízny opatrovník vôbec nevenuje znaleckému dokazovaniu ani výsluchu znalkyne. Je absurdné jeho tvrdenie, že on matku obmedzuje v realizácii styku s deťmi. Nerozumie, odkiaľ takéto stanovisko vychádza. Hoci rozsudok nie je právoplatný, každý druhý víkend má matka kontakt s deťmi, bráva si dcéru, no nikdy nedodrží dohodu, kedy ju má vrátiť. Kolízny opatrovník žiadnym spôsobom nevyvinul akúkoľvek aktivitu, aby si tvrdenia matky preveril a následne podal objektívne stanovisko k danej veci.

6. Matka v doplnení odvolania zo dňa 16.05.2022 uviedla, že od doby, kedy podala odvolanie vo veci, sa menia jej pomery a situácia. Vzhľadom k tomu, že nemala žiaden styk s deťmi, v rámci odvolacieho konania podala návrh na vydanie neodkladného opatrenia ohľadne stretávania sa s deťmi, ktorému Krajský súd v Trenčíne vyhovel a uznesením zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil jej styk s deťmi. Opakovane uviedla, že nerozumie tomu, prečo súd prvej inštancie rozhodol tak, že deti zveril do osobnej starostlivosti otca, keď sa dovtedy o deti starala predovšetkým ona. Rozhodol tak napriek tomu, že znalkyňa v posudku konštatovala, že deti mali byť zverené jej. Otec všade prezentuje, ako sa P. výborne učí a ako sa v škole adaptuje. Zrejme mu však uniká, že ona sa počas prvého polroka čo navštevoval základnú školu, s ním učila, venovala sa mu, na P. vzdelaní pracovala už od jeho 5 rokov, kedy začal navštevovať škôlku a neskôr aj predškolskú výučbu v Českej republike. Otec vzdelanie nevníma ako hodnotu v živote, pretože on sa zo vzdelaných ľudí vysmieval. Nebojí sa vysloviť názor, že vzdelanie v Česku je kvalitnejšie ako na Slovensku, o čom je aj množstvo dôkazov a štatistík, množstvo Slovákov preferuje štúdium nielen na vysokých školách, ale aj stredných školách v Česku, dokonca už aj v značnej miere na základných školách. Ona má problém sa zamestnať na Slovensku ako učiteľka, keďže je C., rozpráva po česky a vyučuje anglický a český jazyk. Je logické, že nechce ukončiť pracovný pomer, pretože iný príjem nemá. Nájom dvojizbového bytu, ktorý má dohodnutý v F., bude stáť mesačne 600 eur, pričom je to jediný byt, ktorý jej bol niekto ochotný prenajať. Dodala, že otec zmaril výkon rozhodnutia ohľadom výchovného opatrenia, ktoré bolo nariadené, keď povedal pani psychologičke, že je zaujatá. Otec bez jej vedomia a súhlasu začal chodiť s P. k psychológovi a údajne má P. terapiu. Otec pritom v škôlke a v škole prezentoval rozsudok súdu prvej inštancie ako právoplatný a ako rozhodnutie, ktoré sa už nemôže zmeniť.

7. Otec vo vyjadrení k doplnenému odvolaniu uviedol, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Uviedol, že nezmaril žiadne východné opatrenie. Centrum pre deti a rodiny malo záujem zmeniť styk ako bol určený súdom, nakoľko túto požiadavku mala matka a on na zmenu nevidel dôvod, pričom on rešpektuje neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené odvolacím súdom. Je podľa neho zarážajúce, že matka sa stavia do úlohy rovnocenného rodiča v právach a povinnostiach. Pokiaľ žila s deťmi na P., on ako otec nemohol byť rovnocenný v týchto právach a povinnostiach, odmietla mu oznámiť škôlku, základnú školu, lekárov, odmietla mu akýkoľvek kontakt s deťmi, čo sa dnes na správaní detí prejavuje. Hoci sú deti v nízkom veku, vedia vyhodnotiť, kto má o ne úprimný záujem a kto ho iba predstiera.

8. Matka v podaní z 13.09.2022 uviedla, že považuje za podstatné dať súdu na vedomie správu od psychologičky Mgr. Q., ktorá bola určená ako psychológ v rámci výchovného opatrenia. Otec voči tejto psychologičke vyjadril zaujatosť, a to iba z dôvodu, že sa mu snažila vysvetliť dôležitosť úlohy matky v živote detí, snažila sa ho primäť k spolupráci a k tomu, aby ju rešpektoval ako matku. Následne kolízny opatrovník navrhol spoluprácu s Občianskym združením C., ktorá sa začala realizovať v júli 2022, avšak aj táto je neefektívna a bezvýsledná, keďže otec odmieta spolupracovať a komunikovať s ňou ako matkou. Koná pritom tak, že ovplyvňuje mal. P. a podporuje ho v tom, aby bol od nej separovaný a odlúčený. Ona s maloletým nebola v kontakte bez prítomnosti otca od decembra 2021, a to iba pred jeho domom. Otec v minulosti svojvoľne napriek tomu, že mal. B. mala podľa právoplatného rozhodnutia navštevovať Materskú školu v F., túto z materskej školy vzal a prihlásil do Materskej školy v D. H. a až po jej kontaktovaní riaditeľky sa situácia následne napravila. Poukázala na to, že pokiaľ ide o zverenie detí, mal. B. je od júla 2022 u nej a žije s ňou v prenajatom byte v F., otec o maloletú záujem nemá a jediná jeho reakcia na akúkoľvek snahu o komunikáciu ohľadne dcéry je odpoveď - privez B. alebo vráť B.. Otec si mal. P. privlastnil a vedie ho k tomu, aby zabudol na svoju matku, chodí s ním k psychológovi, ktorý vydáva správy pre súd bez toho, aby vôbec hovoril s ňou ako matkou. Ani jej nedovolí vstúpiť na záhradu jeho rodinného domu, kde s maloletým a jeho matkou (starou matkou maloletého) žije. Dodala, že kolízna opatrovníčka, ktorá s rodinou pracuje, taktiež vníma, že zo strany otca nie je ochota spolupracovať v záujme dosiahnutia akejkoľvek dohody, napriek tomu, že bolo preukázané, že ona už žije na Slovensku, pracuje ako učiteľka na základnej škole a dcéra chce žiť s ňou.

9. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku, zopakoval a doplnil dokazovanie pred odvolacím súdom v zmysle ust. § 384 a § 385 Civilného sporového poriadku a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti výrokov II. až VIII. podľa § 388 CSP zmeniť.

10. V predmetnej veci sa navrhovateľ - otec detí - podaným návrhom domáhal rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k mal. P. a B. na čas po rozvode manželstva. Súd prvej inštancie o jeho návrhu rozhodol napadnutým rozsudkom, pričom vo výroku I., ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a vo výroku IX., ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie, matka nepodala odvolanie a v týchto výrokoch je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP). Matka v odvolaní žiadala, aby maloleté deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s tým, že výživné rodičom nebude určené.

11. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v platnom znení, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

12. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, priateľom, príbuzným, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). Pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností súd zisťuje predovšetkým to, ktorý z rodičov je vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa väčšmi spôsobilý na výkon osobnej starostlivosti o dieťa, resp. zverením komu by boli zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj dieťaťa a u koho sú lepšie predpoklady na výkon osobnej starostlivosti.

13. Zákonom č. 217/2010 Z. z. bol do Zákona o rodine zavedený inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode. Zákonom č. 338/2022 Z. z. bol s účinnosťou od 01.01.2023 dokonca do zákona zavedený inštitút tzv. spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov o dieťa (napr. po rozvode žijúcich s deťmi v spoločnej domácnosti). V súčasnosti účinný Zákon o rodine v § 24 ods. 3 stanovuje, že ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

14. Súd musí teda vo všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa. Súd musí dbať o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na dodržiavanie rovnocenného, pravidelného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Ak je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní o úprave práv a povinností k dieťaťu, potom platí, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je predovšetkým vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie, týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa.

15. V predmetnej veci súd prvej inštancie na základe vykonaného znaleckého dokazovania a výsluchu znalkyne na pojednávaní, aj s ohľadom na situáciu, kedy sa maloleté deti nachádzali v starostlivosti otca na základe výkonu rozhodnutia Mestského súdu v Brne (o navrátenie detí do miesta ich obvyklého bydliska), zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca. Matka podala voči rozsudku v tejto časti odvolanie a domáhala sa zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Pre rozhodnutie o tejto otázke, vzhľadom aj na odstup času od rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom vypočul oboch rodičov maloletých detí, kolízneho opatrovníka, oboznámil správy zo šetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, správy o.z. C., psychologičky Mgr. Q. zo dňa 03.01.2023, nájomnú zmluvu zo dňa 19.06.2022.

16. Kolízny opatrovník predovšetkým trval na tom, aby naďalej bolo pokračované v psychologickej pomoci maloletým deťom a rodičom, a to s poukazom na rozvrátené vzťahy. Zo správy kolízneho

opatrovníka zo šetrenia pomerov vyplýva, že matka maloletých detí má prenajatý byt v F., kde má vytvorené podmienky pre všestranný vývin detí; má záujem podieľať sa spoločne s otcom na výchove a starostlivosti o maloleté deti. Matka je zamestnaná ako pedagóg na Základnej škole v M. D. v C. republike. Otec naďalej býva v rodinnom dome so svojou matkou a v súčasnosti s mal. P., ktorý navštevuje 2. ročník Základnej školy v obci D. H.. Otec ako živnostník pracuje v oblasti stavebníctva. Uviedol, že mal. B. býva u otca menej často, od júna 2022 je prítom v starostlivosti matky, pričom maloletá navštevuje Materskú školu v F.. Pre neustále nezhody rodičov sa B. s otcom stretáva zriedka, pričom stretávanie matky s mal. P. sa nerealizuje 12 mesiacov. Ďalej kolízny opatrovník zdôraznil, že hoci bol neodkladným opatrením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305 nariadený styk matky s maloletými deťmi v odvolacom konaní, tento nie je dodržiavaný a v zmysle tohto rozhodnutia sa ani nerealizuje. Do novembra 2022 bola rodina zaradená do realizácie programu prostredníctvom akreditovaného subjektu, pričom cieľom programu bolo poskytnutie odbornej psychologickéj pomoci rodine pri riešení rodinných problémov po rozvoze rodičov, zníženie intenzity konfliktov v prípade vleklého a nenávisťného konfliktu rodičov.

17. V rámci prebiehajúceho výkonu rozhodnutia odvolacieho súdu o úprave styku (č.k. 17CoPno/1/2022-305 zo dňa 28.04.2022), bola psychologičkou Mgr. P. Q. zaslaná súdu prvej inštancie dňa 03.01.2023 správa, z ktorej vyplýva, že otec detí vo februári 2022 žiadal o psychologickú starostlivosť pre mal. P. pre jeho odmietavý postoj ku kontaktovaniu s matkou. Psychologickým vyšetrením bolo následne zistené, že v rámci porozvodovej starostlivosti maloleté dieťa nemá dostatočne saturovanú potrebu bezpečia a istoty a necíti sa byť primerane rešpektované. V čase realizácie vyšetrenia malo dieťa vyhýbavý postoj k stretnutiam s mamou a u dieťaťa boli prítomné výrazné stresové reakcie v súvislosti so stresormi a zdrojmi zneistenia v anamnéze (rozchod rodičov, odsťahovanie sa matky aj s deťmi na P., prerušenie kontaktu s otcom, prevzatie detí od matky za asistencie polície, vyjadrenia dieťaťa o diskomforte v prostredí matky). Otec dňa 05.10.2022 opätovne kontaktoval psychologickú ambulanciu so žiadosťou o psychologickú pomoc pre mal. P. z dôvodu, že i keď sa mu maloletého podarilo počas leta zastabilizovať a bol istejší, od obdobia, kedy mal. B. zostala v starostlivosti matky, sa u mal. P. začala opätovne objavovať neistota, zostal vyľakaný, ťažšie zaspáva, v noci sa budí zo sna a máva zlé sny, pričom podľa tvrdenia otca obsahom je strach, že ho matka od neho zoberie. Dňa 07.10.2022 sa v rámci pohovoru s psychologičkou matka zaujímala o dôvody, pre ktoré bol mal. P. psychologicky vyšetrený a je v psychologickéj starostlivosti, pričom matka doplnila anamnézu ohľadom rozvodu a porozvodovej starostlivosti, uviedla, že sa realizuje asistované preberanie dieťaťa v prítomnosti pána T. (o.z. C.) a matka prejavila záujem spolupracovať na eliminovaní problémov dieťaťa. Matke bolo navrhnuté, že individuálna práca s dieťaťom a spoločné rodičovské stretnutia by mohli byť následne nápomocné aj pre pána T. pre asistenciu počas preberania dieťaťa. Hoci matka potvrdila záujem byť zahrnutá do procesu psychologickéj starostlivosti dieťaťa, následne písomne oznámila psychologičke, že nesúhlasí s poskytovaním psychologickéj starostlivosti maloletému P.. Z týchto dôvodov bol rodičom odoslaný list o ukončení poskytovania psychologickéj starostlivosti ich dieťaťu na základe nesúhlasu matky a upozornení oboch rodičov, že dieťa potrebuje psychologickú starostlivosť poskytovanú psychológom, na ktorom sa obaja spoločne dohodnú, keďže dieťa prežitými udalosťami v rámci porozvodovej starostlivosti je zneistené, má strach zo straty kontaktu s otcom, následkom čoho je u dieťaťa evokovaná stresová symptomatika a vyhýbavé obranné postoje ku kontaktu s matkou. Psychologička sa vyjadrila, že dieťa uviazlo v konflikte a v boji o deti medzi rodičmi. Bola toho názoru, že je potrebné pracovať s oboma rodičmi na ich rodičovskom vzťahu ohľadom starostlivosti o deti tak, aby boli schopní pre svoje dieťa napriek rozvodu svojou komunikáciou a správaním vytvárať bezpečné a rešpektujúce prostredie, pretože inak sa P. nebude môcť zbaviť svojho strachu a môže vzniknúť riziko emočného zneužívania dieťaťa v boji rodičov o dieťa, čo sa podľa názoru psychologičky aj deje.

18. Otec pred odvolacím súdom zotrval na svojich vyjadreniach v rámci konania a zdôraznil, že trvá na tom, aby deti navštevovali psychológa. Uviedol, že maloletý P. nebol ani jedenkrát od decembra 2021 u matky. On s maloletou B. bol v kontakte, avšak od konca júna 2022 býva maloletá u matky, tak s ňou nebýva pravidelne, naposledy bola maloletá u neho od 19.01.2023. Dňa 24.01.2023 ju priviedol do materskej školy a odtiaľ ju už vzala matka. Poukázal na to, že mal. P. rozpráva skutočnosti z minulosti, ako ho matka bila, ujo mu robil zle, až sa pomočil, matka ho udrela mokrou handrou, dostal varechou po prstoch a pod. Preto podal aj na matku trestné oznámenie pre podozrenie z týrania detí. Uviedol, že maloletý je u neho spokojný, vo voľnom čase sa venuje futbalu, má vo svojom okolí kamarátov, aj

o niečo starších bratrancov v rodine. Dodal, že ak by boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky, obáva sa, že by s nimi zasa ušla do Česka.

19. Matka pred odvolacím súdom uviedla, že trvá na podanom odvolaní. Zdôraznila, že ona sa situácii prispôbila, aby nebol problém so zverením do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, prenajala si byt v F., kde býva a dochádza odtiaľ do C. do práce. Uviedla, že od 29.06.2022 má v starostlivosti maloletú B., ktorá má veľké problémy so zubami, čo otec zanedbal a dáva uvedené do poriadku. Poukázala na to, že v súčasnej dobe nedochádza a ani nedochádzalo k realizácii jej styku s deťmi v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení. Otec síce plní rozhodnutie v tom, že dieťa (mal. P.) pripraví fyzicky, ale nie mentálne - psychologicky a maloletý za ňou nejde, v posledných mesiacoch maloletý nebol ani pri bránke plotu domu. Podľa nej je maloletý P. rukojemníkom otca, otec ju o maloletom vôbec neinformuje. Dodala, že si nevie predstaviť, že by boli deti výchovou oddelené.

20. Na základe týchto skutočností, predovšetkým s poukazom na aktuálne stanovisko psychologičky, odvolací súd dospel k záveru, že zadaného stavu, keď maloletý P. je od decembra 2021 v starostlivosti otca s takmer nulovým kontaktom so svojou matkou, ktorú odmieta, s ohľadom aj na tú skutočnosť, že od júla 2022 je maloletá B. v starostlivosti matky, pričom kontakt otca s maloletou je aspoň minimálny, keď naďalej pretrvávajú komplikované, konfliktné až nenávistné vzájomné vzťahy rodičov, ktorí nevedia spolu komunikovať ohľadom maloletých detí, nie je možné, aby boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nevyhnutnosťou pre rozhodnutie o zverení maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov je predovšetkým jednotná výchova, tolerancia, spoločná vôľa a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať (a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov), čo v danom prípade absentovalo. Za danej situácie nepovažoval odvolací súd ani za vhodné, aby obe maloleté deti boli zverené do výlučnej osobnej starostlivosti otca alebo matky. U maloletého P., za zodpovedajúce jeho záujmu odvolací súd považoval zverenie maloletého P. do osobnej starostlivosti otca, keď s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania, predovšetkým na správu psychologičky Mgr. Q., je mal. P. momentálne v situácii, keď u svojho otca cíti oporu, matku odmieta a následne preto nedochádza ani k jeho styku s matkou, čo otec v podstate akceptuje. Pokiaľ ide o maloletú B., ktorá je v predškolskom veku a ktorá je v kontakte s oboma rodičmi, ale od júla 2022 sa nachádza v starostlivosti matky, túto odvolací súd zveril do osobnej starostlivosti matky. Hoci matka uviedla, že si nevie predstaviť, že by boli deti rozdelené, súčasná situácia u maloletých detí, ale predovšetkým vzájomné vzťahy medzi rodičmi, postoj maloletého P. k matke a jeho psychický stav neumožnil odvolaciemu súdu iné rozhodnutie ohľadne výchovného prostredia maloletých detí. Zároveň odvolací súd rozhodol, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú vykonávať obaja rodičia.

21. V súvislosti so zverením maloletých detí, a to maloletého P. do osobnej starostlivosti otca a maloletej B. do osobnej starostlivosti matky, odvolací súd v súlade s ust. § 24 ods. 1 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine určil druhému rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, povinnosť prispievať na výživu dieťaťa. Pokiaľ ide o výživné, vec bolo potrebné posúdiť podľa ust. § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, podľa ktorého plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. V predmetnej veci odvolací súd pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal z príjmu rodičov tak, ako boli zistené pred súdom prvej inštancie, pričom obaja rodičia majú príjem z pôvodného zamestnania. Otec pracuje ako živnostník v stavebníctve, jeho priemerný mesačný zárobok predstavuje 850 eur, matka pracuje ako učiteľka s priemerným mesačným zárobkom 1 300 eur, ani jeden z rodičov nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. V súlade s uvedeným potom odvolací súd určil matke vyživovaciu povinnosť na maloletého P., ktorý je žiakom X. ročníka základnej školy, vo výške 120 eur mesačne a otcovi určil vyživovaciu povinnosť na maloletú B., navštevujúcu materskú školu, vo výške 100 eur mesačne, ktoré sumy výživného podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedajú odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj možnostiam a schopnostiam toho-ktorého rodiča.

23. V súlade s rozhodnutím súdu o zverení maloletých detí, a to maloletého P. do osobnej starostlivosti otca a maloletej B. do osobnej starostlivosti matky, súd zároveň upravil styk toho-ktorého rodiča s dieťaťom, ktoré mu nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Aby nedošlo k pretrhnutiu väzieb medzi

súrodencami, odvolací súd zvolil úpravu styku tak, aby sa deti vždy spolu stretávali u jedného z rodičov. Stretávanie sa otca s maloletou B. odvolací súd upravil vo výroku V., a to nielen počas bežného roka, ale aj počas letných prázdnin, vianočných a novoročných sviatkov. Úprava styku otca s maloletou B. v bežnom roku bude potom prebiehať každý párny týždeň od piatku 18.00 hod. do nedele 18.00 hod. s tým, že u oboch rodičov je povinnosť dieťa, ktoré má v osobnej starostlivosti, priviesť k druhému rodičovi, ktorý má právo styku s dieťaťom, pred bydlisko tohto rodiča a po ukončení styku rodič, u ktorého dieťa bolo, dieťa privedie naspäť rodičovi, ktorý ho má v osobnej starostlivosti. Pokiaľ ide o stretávanie sa matky s maloletým P., toto odvolací súd upravil vo výroku VI. vzhľadom k súčasnej situácii u maloletého P. a jeho prerušeným kontaktom s matkou postupne, tak, že do konca mesiaca máj 2022 sa bude styk matky s maloletým P. uskutočňovať vždy v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a po adaptačnom období následne od júna 2023 počas celého víkend. Zároveň v súvislosti s nasledujúcimi letnými prázdninami, od júla 2023 súd upravil stretávanie sa maloletého P. s matkou aj počas letných prázdnin a rovnako ako u maloletej B., aj styk matky s mal. P. počas vianočných a novoročných sviatkov.

24. Súd zároveň uložil rodičom povinnosť deti na styk s druhým rodičom riadne pripraviť a styk druhému rodičovi s maloletým dieťaťom umožniť. Uvedenej povinnosti si musia byť rodičia v prvom rade vedomí a v prípade, že jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožní druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom, môže dôjsť v súlade s ust. § 25 ods. 4 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov k zmene rozhodnutia o osobnej starostlivosti.

25. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podľa návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu.